

ADVIES VAN DE RAAD

van 10 december 2013

betreffende het economisch partnerschapsprogramma van Slovenië

(2013/C 368/03)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 473/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende gemeenschappelijke voorschriften voor het monitoren en beoordelen van ontwerpbegrotingsplannen en voor het garanderen van de correctie van buitensporige tekorten van de lidstaten van de eurozone⁽¹⁾, en met name artikel 9, lid 4,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het stabiliteits- en groeipact (SGP) beoogt de begrotingsdiscipline binnen de gehele Unie te waarborgen en formuleert het kader voor het voorkomen en corrigeren van buitensporige overheidstekorten. Het is gebaseerd op de doelstelling van gezonde openbare financiën als middel ter versterking van de voorwaarden voor prijsstabiliteit en voor een sterke duurzame groei, die berust op financiële stabiliteit, waarbij tegelijk de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie voor duurzame groei en werkgelegenheid wordt ondersteund.
- (2) In Verordening (EU) nr. 473/2013 worden voorschriften vastgesteld ter versterking van de monitoring van het begrotingsbeleid in de eurozone en ter waarborging van de consistentie van de nationale begrotingen met de richtsnoeren inzake het economisch beleid die zijn afgegeven in het kader van het stabiliteits- en groeipact (SGP) en het Europees semester voor de coördinatie van het economisch beleid. Daar louter budgettaire maatregelen mogelijk niet volstaan om een duurzame correctie van het buitensporige tekort te garanderen, kunnen aanvullende beleidsmaatregelen en structurele hervormingen noodzakelijk zijn.
- (3) In artikel 9 van Verordening (EU) nr. 473/2013 worden de gedetailleerde regels vastgesteld voor de economische partnerschapsprogramma's die moeten worden voorgelegd door lidstaten die de euro als munt hebben waartegen een buitensporigtekortprocedure loopt. Het economisch partnerschapsprogramma dient een routekaart van maatregelen te bevatten die bijdragen tot een effectieve en duurzame correctie van het buitensporig tekort, en dient met name de belangrijkste structurele budgettaire hervormingen te vermelden, in het bijzonder de hervormingen op het gebied van belastingen, pensioenen, gezondheidszorg en begrotingskaders.
- (4) Op 2 december 2009 heeft de Raad een besluit vastgesteld overeenkomstig artikel 126, lid 6, van het Ver-

drag waarbij Slovenië aan een buitensporigtekortprocedure werd onderworpen. De Raad heeft op 21 juni 2013 overeenkomstig artikel 126, lid 7, van het Verdrag een herziene aanbeveling vastgesteld in de context van een buitensporigtekortprocedure die was gestart vóór de inwerkingtreding van Verordening (EU) nr. 473/2013. In dit verband is Slovenië gevraagd uiterlijk 1 oktober 2013 een economisch partnerschapsprogramma in te dienen waarin de structurele budgettaire hervormingen worden vermeld die een effectieve en duurzame correctie van het buitensporige tekort moeten garanderen.

- (5) Het op 1 oktober door Slovenië ingediende economisch partnerschapsprogramma bevat maatregelen die gericht zijn op het versterken van de begrotingsstrategie voor een duurzame correctie van het buitensporige tekort (landenspecifieke aanbeveling („LSA”) 1), het bevorderen van de duurzaamheid op lange termijn van het pensioenstelsel en het beteugelen van de kosten van de vergrijzing (LSA 2), het hervormen van de arbeidsmarkt (LSA 3), het beoordelen van de kwaliteit van activa in het bankwezen (LSA 4), het verbeteren van het regelgevingskader voor banken en de toezichtcapaciteit (LSA 5), het hervormen van gereguleerde beroepen (LSA 6), het inkorten van gerechtelijke procedures (LSA 7), het versterken van de corporate governance van staatsbedrijven en privatisering (LSA 8) en het herstructureren van bedrijven en het verbeteren van het bedrijfsklimaat (LSA 9).
- (6) Slovenië is voornemens om op de volgende terreinen structurele budgettaire maatregelen en hervormingen ten uitvoer te leggen: i) het belastingstelsel en de naleving van de belastingwetgeving; ii) het begrotingskader; iii) het pensioenstelsel; en iv) de langdurige zorg. De reeks maatregelen is gedeeltelijk toereikend en er mag worden verwacht dat zij zal bijdragen aan een duurzame en effectieve correctie van de buitensporigtekortsituatie. Toch is het noodzakelijk op bepaalde gebieden meer inspanningen te verrichten en de tenuitvoerlegging te bespoedigen.
- (7) Recente structurele inkomstenverhogende maatregelen, met name de hogere btw-tarieven en een nieuwe onroerendgoedbelasting, dragen naar verwachting aanzienlijk bij (rond de 1,3 % van het bbp) aan de consolidatie van de overheidsfinanciën. Deze maatregelen worden echter niet aangevuld met structurele maatregelen aan de uitgavenzijde, die eveneens essentieel zijn om een begrotingsevenwicht/overschotpositie te bereiken. Op basis van de momenteel beschikbare informatie is het te vroeg om de verschillende administratieve maatregelen voor een betere naleving van de belastingwetgeving te beoordelen. Als deze maatregelen echter efficiënt zijn, zouden zij de houdbaarheid van de overheidsfinanciën verder in de hand kunnen werken.
- (8) Overeenkomstig het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de EMU en ander recht van de Unie bereiden de autoriteiten een grondige herziening voor

⁽¹⁾ PB L 140 van 27.5.2013, blz. 11.

van de wetgeving die aan het begrotingskader ten grondslag ligt. De goedgekeurde grondwettelijke regel inzake een begrotingsevenwicht/-overschot en de beoogde rechtsbesluiten die de tenuitvoerlegging hiervan specificeren, met name de nieuwe wetgeving over de budgettaire regel en de gewijzigde wetgeving over de overheidsfinanciën, zouden moeten bijdragen aan de verankering van de begrotingsdiscipline in het nationale recht.

- (9) Het aantal nieuwe gepensioneerden per maand lijkt af te nemen als gevolg van de tenuitvoerlegging van de pensioenhervorming van december 2012. Toch zou de beoordeling van de tenuitvoerlegging van de tweede aanbeveling van de Raad over de verbetering van de duurzaamheid van het pensioenstelsel op de lange termijn prematuur zijn. Een werkgroep bestaande uit academici en ambtenaren is de gevolgen van de hervorming immers nog aan het evalueren. De regering is van plan op basis van deze uitkomsten voorstellen te doen voor verdere aanpassingen in het pensioenstelsel om de betaalbaarheid ervan ook na 2020 te kunnen garanderen.
- (10) Om de stijgende kosten van de vergrijzing verder aan te pakken, heeft de regering haar goedkeuring gehecht aan een blauwdruk voor wetgeving over langdurige zorg en persoonlijke hulp door een nieuw, verzekeringgebaseerd stelsel in te voeren. De nieuwe wetgeving wordt naar verwachting de eerste helft van 2014 vastgesteld. De financiering van dit verplichte, verzekeringgebaseerde stelsel dient nog te worden verhelderd, maar het zal naar verwachting berusten op verplichte bijdragen van de actieve en niet-actieve bevolking en het zou het totale tarief voor socialezekerheidsbijdragen niet verhogen.
- (11) Slovenië heeft de afgelopen maanden het tempo opgevoerd van de niet-fiscale structurele hervormingen die van belang zijn voor de aanpak van macro-economische onevenwichtigheden. Er is op het gebied van de bancaire sector wezenlijke vooruitgang geboekt. Toch zijn de belangrijkste hervormingen die de aanpassing en groei moeten ondersteunen nog altijd in voorbereiding en aanzienlijk laat, met name de buitengerechtelijke bedrijfsrestructureringen en de goedkeuring van de classificatie van staatsactiva.
- (12) De tenuitvoerlegging van maatregelen om de bancaire sector te stabiliseren is nog gaande. Het betreft met name een grondige beoordeling van de kwaliteit van de activa en stresstests die op bijna 70 % van de bancaire sector betrekking hebben en die vóór eind 2013 dienen te zijn voltooid. Een dergelijke beoordeling krijgt naar verwachting een vervolg met een alomvattende strategie tot herstructurering, consolidatie en herkapitalisatie van de bancaire sector, waarin tevens plannen zijn opgenomen voor het afstoten van directe en indirecte participaties van de overheidssector in binnenlandse banken.

Dit afstoten zou het risico op terugkerende latente verplichtingen in de komende jaren aanzienlijk terugbrengen.

- (13) De aan de gang zijnde hervorming van de wet tot oprichting van de Sloveense overheidsholding zou, indien goed opgezet en onverkort uitgevoerd, onder meer door vaart te zetten achter de privatisering van bepaalde staatsbedrijven, enerzijds inkomsten kunnen genereren en de latente verplichtingen van de overheid kunnen terugbrengen, en anderzijds kunnen bijdragen aan een beter en efficiënter strategisch beheer van staatsactiva, met name met betrekking tot de mogelijkheden om buitenlandse investeerders aan te trekken,

HEEFT HET VOLGENDE ADVIES VASTGESTELD:

Het economisch partnerschapsprogramma dat Slovenië op 1 oktober 2013 aan de Commissie en de Raad heeft voorgelegd bevat een serie structurele budgettaire hervormingen die deels toereikend zijn voor een effectieve en blijvende correctie van het buitensporige tekort, en dient naar behoren en onverkort te worden uitgevoerd om verwachte resultaten te behalen. Het economisch partnerschapsprogramma laat met name enige vooruitgang zien wat betreft het nakomen van de in het nationale hervormingsprogramma en het stabiliteitsprogramma van Slovenië aangegane verbintenissen inzake de belastinghervormingen, een betere naleving van de belastingwetgeving en de budgettaire governance, alsook het herstel van de bancaire sector. De herstructurering van de bancaire sector en het bedrijfsleven en de consolidatiestrategie als gevolg van de resultaten van de beoordeling van de kwaliteit van de activa en de stresstests van de banken zijn van groot belang voor het wekken van vertrouwen en het aantrekken van buitenlandse investeerders in Slovenië, inclusief beleggers in overheidsobligaties. De werkzaamheden aan mogelijke verdere aanpassingen in het pensioenstelsel zijn pas onlangs begonnen en er is op dit terrein nog geen informatie beschikbaar over de beoogde concrete maatregelen en tijdshorizon. In algemene zin gaat het bij bijna alle hervormingen om werk in uitvoering, waardoor een snelle vaststelling en volledige tenuitvoerlegging ervan essentieel is. Daarom wordt Slovenië verzocht in het komende nationale hervormingsprogramma en het stabiliteitsprogramma, die in het kader van het Europees semester uitvoerig door de Commissie en de Raad zullen worden beoordeeld, de al verstrekte informatie nader toe te lichten en aanvullende informatie te verstrekken inzake de beoogde hervormingen.

Gedaan te Brussel, 10 december 2013.

Voor de Raad
De voorzitter
R. ŠADŽIUS